

OKUL ÇAĞI AŞILAMASI VELİ BİLGİ NOTU

Sayın Veli,

Sağlık Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan ulusal aşı programı kapsamında ilimizde aşılama hizmeti sunulmaktadır.

Amacımız; aşı ile korunulabilir hastalıkların ortaya çıkmasını, bu hastalıklardan kaynaklanan sakatlıkları ve ölümleri önlemektir. Bu şekilde hem aşılanan çocuklarımız hem de toplum bireyleri hastalıklardan korunmaktadır. Aşılanmayan birkaç çocuk toplumda salgın çıkmasına neden olabilir.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da:

İlköğretim 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilere DaBT-İPA (dörtlü karma) ve KKK (kızamık-kızamıkçık-kabakulak) aşıları uygulanacaktır.

Anasınıfında KKK aşısı uygulanmış olan çocuklara ilköğretim 1. sınıfta KKK aşısı uygulanmayacak, sadece DaBT-İPA aşısı uygulanacaktır. Ana sınıfında KKK aşısı uygulanmış çocukların, aşı günü, aşı kartlarını yanlarında bulundurmaları gerekmektedir.

DaBT-İPA aşısı difteri (kuşpalazı), boğmaca, tetanoz ve çocuk felci, KKK aşısı ise kızamık, kızamıkçık ve kabakulak hastalıklarından korumaktadır.

Ortaokul 4.sınıfta (8. sınıf) öğrenim gören öğrencilere Td (tetanoz-difteri) aşısı uygulanacaktır. Td aşısı ise tetanoz ve difteri hastalıklarından korumaktadır.

Bu aşılar bebeklik döneminde uygulanan aşıların sağladığı bağışıklığın güçlendirilmesi ve koruyuculuk süresinin uzatılması amacıyla uygulanmaktadır.

Difteri, boğmaca, tetanoz ve çocuk felci ağır seyreden sıklıkla ölümlerle sonuçlanan hastalıklardır. Aşılama oranlarının düştüğü ülkelerde salgınlar gelişmektedir.

Kızamık yakın tarihte dünya üzerinde salgınlar yapmış, ülkemizde de aşı öncesi dönemde çok sayıda ölüm ve sakatlıklara yol açmıştır. Günümüzde aşılama sayesinde nadir görülmektedir. Aşılama oranları düşen ülkelerde salgınlar görülmektedir.

Kabakulak menenjit, kısırlık ve sağırılık gibi ciddi sonuçlara; kızamıkçık ise beyin, eklem ve testis iltihabı ile sakat doğumlara neden olabilmektedir.

Bu hastalıklara karşı tek kesin korunma yöntemi aşılamadır.

Aşılar güvenli ürünlerdir. Aşı yan etkilerinin çoğu hafif ve geçici yan etkilerdir. Aşılanan çocuklarda; hafif ateş, huzursuzluk, hafif bir döküntü, aşı uygulanan yerde kızarıklık, hassasiyet ve ağrı olabilir.

Aşılama sonrasında istenmeyen bir etki görüldüğünde hekiminize başvurunuz.

Çocuğunuzda, aşılanmaya engel olabilecek bir durum var ise sınıf öğretmenine bilgi veriniz.

Çocuğunuzun, aşı uygulama gününde herhangi bir sebeple okulda bulunmaması durumunda, aile hekimliği birimine başvurarak aşılanmasını sağlayınız.

OKUL ÇAĞI AŞI UYGULAMA AKIŞ ŞEMASI

Aşı uygulamasının yapacağı tarih Milli Eğitim Müdürlükleri/Okul Müdürlüklerine en az bir hafta önce yazılı olarak haber verilir. Veli Bilgilendirme Notu ekte gönderilir. Öğrenci bilgileri, internet erişimi ve aşı uygulamasına uygun özellikte bir odanın düzenlenmesi talep edilir.

Yazılı veya elektronik aşı kayıtlarına bakılır, daha önce aşı uygulananlar ile aşı reddi veya aşılarmaya engel durumu olduğu bildirilen öğrencilerin isimleri belirlenir ve listeye son şekli verilir.

Aşı uygulaması konusunda okullarda görevli öğretmenlere yönelik bilgilendirme toplantıları düzenlenir.

Eş zamanlı olarak mobil internet, bilgisayar, karekod cihazı, aşı, malzeme ve personel lojistiği için planlama yapılır. Hazırlıklar tamamlanır.

Aşı uygulama gününde, sağlık koşullarına uygun ve internet bağlantısı olan bir ortamda aşılarda açılmalı ve uygulama öncesi her aşı için aşı karekodu okutulmalıdır. ATS'den onay alındıktan sonra, aşı bekletilmeden uygulanmalıdır. Uygulanan aşı bilgileri sağlık-net online

Aşılarda sınıf öğretmeni eşliğinde, ATS'den onay alındıktan sonra ve bekletilmeden uygulanmalıdır. Uygulama sonrası öğrencilere mutlaka aşı kartı verilmeli ve ASİE konusunda öğretmenler uyarılmalıdır. Uygulanan aşı bilgileri sağlık-net online 'a gönderilmelidir.

Uygulama gününde okulda olmayan veya aşı reddi nedeniyle aşı uygulanamayan öğrenciler kayıtlı oldukları aile hekimine yönlendirilmesi istenmelidir.

Aşı sonrası tıbbi atıklar, tıbbi atık yönetimine uygun olarak toplanmalıdır.

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINDA AŞI UYGULAMALARI

AŞI İLE ÖNLENEBİLİR HASTALIKLAR DAIRESİ BAŞLANIĞI

1

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI NEDİR?

Aşılar ölü veya zayıflatılmış mikroorganizma içeren (bakteri veya virüs) ve enfeksiyon hastalıklarının tedavi ve korunmasında kullanılan biyolojik ürünlerdir.

Aşılama Her Çocuğun Hakkıdır

2

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI NIN TARİHÇESİ-1

- Tarihte aşı konusunda ilk uygulama, M.Ö. 590 yılında Çin'de Sung Hanedanı döneminde çiçek hastalığına karşı yapılan uygulamadır.
- Sistematik aşılama ise Çiçek hastalığına karşı 1798 yılında Edward Jenner tarafından başlatılmıştır.
- İnsanlığın aşı ile ikinci tanışması, Louis Pasteur'un 1885 yılı Temmuz ayında uyguladığı kuduz aşısı ile olmuştur.

Her Şeyin Başı Sağlık, Sağlığın Başı Aşı

3

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI NIN TARİHÇESİ-2

- Ülkemizde ilk aşı çalışmalarının 1700'lü yıllarda Edirne'de başladığı bilinmektedir.
- 1721 tarihinde, İngiltere Büyükelçisi'nin eşi olan Lady Mary Montagu ülkesine yazdığı bir mektupta "İstanbul'da çiçek hastalığına karşı "aşı" denilen bir şey" yapıldığını hayretle bildirmektedir. Bu mektup aşı yapımına ilişkin en eski belgedir.

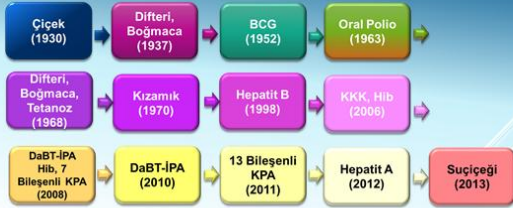
Aşılar Sadece Çocuklar İçin Değildir

4

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI TARİHÇESİ-3

Aşıyla Hastalıkları Aşıyoruz

5

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞILAR NASIL ETKİ EDER?-1

Mikroorganizmaların belirli işlemlerden geçirilmiş parçalarının canlılara verilmesi ile;

- Canlılarda önemli bir sorun oluşturmadan
- Doğal enfeksiyon sonrası oluşan bağışıklık cevabına benzer bir cevap oluşturulması sağlanır.

Aşılama, Önleyin, Koruyun

6

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞILAR NASIL ETKİ EDER-2

Başka bir deyişle;
Aşılar vücutta savunma mekanizmasını uyararak hastalık etkenini tanıyan ve bu etkenle karşılaştığında onu yakalayıp yok eden koruyucu maddelerin (antikor) oluşmasını sağlar. Böylece aşılanan kişi o hastalığa karşı bağışık yani dirençli olur. Bağışıklık genellikle ömür boyu sürer.

İki Damla Aşı Dökülmesin Gözyaşı

7

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

BAĞIŞIKLAMA İLE KAZANDIKLARIMIZ

Aşılama ile;

- Enfeksiyonlar azalır,
- Enfeksiyonların yayılımını azalır,
- Enfeksiyonlar nedeniyle hastanede yatışlar azalır,
- İş gücü kaybı azalır,
- Ölümler azalır,
- Sakatlıklar azalır,
- Ekonomik kayıp azalır,

Aşılı Çocuk, Sağlıklı Çocuk

8

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

GENİŞLETİLMİŞ BAĞIŞIKLAMA PROGRAMI

Sağlık Bakanlığı tarafından 1981 yılında uygulamaya konulan Genişletilmiş Bağışıklama Programının Amacı;

Hassas yaş gruplarına enfeksiyona yakalanmalarından önce ulaşıp, hastalıklara karşı bağışıklanmalarını sağlamak, hastalık, sakatlık ve ölümlerini önlemektir.

Sağlık Aşıyoruz

9

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

ÜLKEMİZDEKİ AŞI UYGULAMALARI

Ülkemizde 13 hastalık etkenine karşı Çocukluk Çağı Aşı Takvimi kapsamında aşı uyguluyoruz. Bu hastalıklar difteri (kuşpalazı), boğmaca, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, verem, çocuk felci, zatürre, suçiçeği, hepatit A, hepatit B ve Hemophilus influenza tip b'ye bağlı hastalıklardır.

Aşılama Her Çocuğun Hakkıdır

10

AŞILAR HANGİ HASTALIKLARDAN KORUR?-1

- Polio aşısı ile sakatlık ve ölüme neden olan çocuk felci hastalığından
- Hepatit B aşısı ile akut ve kronik hepatit, öldürücü karaciğer yetmezliği, siroz ve karaciğer kanserinden,
- Hib aşısı H.influenza tip B'ye bağlı menenjit (beyin zarı iltihabı), menenjite bağlı sakatlık ve ölüm, otitis media'dan (orta kulak iltihabı)
- KPA aşısı ile pnömokok bakterisine bağlı gelişen pnömomi (zatürre), menenjit (beyin zarı iltihabı), otitis media (orta kulak iltihabı) ve kan zehirlenmesinden

Aşılar Sadece Çocuklar İçin Değildir

11

AŞILAR HANGİ HASTALIKLARDAN KORUR?-2

- Suçiçeği aşısı ile, suçiçeği hastalığından, anne karınıdaki bebeklerde gelişebilecek sakatlıklardan, beyin ve beyin zarı iltihabından, ileri yaşta gelişebilecek zona hastalığından,
- Hepatit A aşısı ile ölümcül seyrebilen akut hepatitten, öldürücü karaciğer yetmezliğinden,
- BCG aşısı ile tüberküloz menenjit ve yaygın tüberkülozdan (veremden),
- DaBT-İPA-Hib aşısı ile tek bir enjeksiyon ile difteri (kuşpalazı), boğmaca, tetanoz, polio ve menenjitten,

Aşıyla Hastalıkları Aşıyoruz

12

AŞILAR HANGİ HASTALIKLARDAN KORUR?-3

- KKK aşısı (Kızamık-Kızamıkçık-Kabakulak) ile,
 - Kızamığa bağlı ishal, zatürre, ensefalit (beyin iltihabı) ve SSPE (subakut sklerozan panensefalit) hastalığından,
 - Kızamıkçığa bağlı gelişen doğumsal kızamıkçık sendromundan (anne karınıdaki bebeklerin sakatlığından)
 - Kabakulağa bağlı gelişen ensefalit-menenjit (beyin ve beyin zarı iltihabı), orşite (testis iltihabı) bağlı kısırlıktan korunulur.

Aşılannın Önleyin, Koruyun

13

AŞILAMA İLE ULAŞILAN BAŞARILAR

- Büyük salgınlara ve ölümlere yol açan çiçek hastalığı 1977 yılından itibaren tamamen yok edilmiştir.
- Çok önemli bir çocukluk çağı bulaşıcı hastalığı olan poliomiyelit (çocuk felci) hastalığı ülkemizde yok edilmiştir. Son vaka 1998 yılında görülmüştür.
- Maternal Neonatal Tetanoz (anne/gebe ve yenidoğan tetanozu) elimine (en düşük düzey) edilmiştir.

İki Damla Aşı Dökülmesin Gözyaşı

14

OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI AŞI UYGULAMASI-1

- İlkokul 1. sınıf öğrencilerine;
 - KKK (Kızamık, Kızamıkçık ve Kabakulak)
 - DaBT-İPA (Dörtlü Karma Aşı)
- Ortaokul 4. sınıf öğrencilerine;
 - Td (Erişkin Tipi Difteri-Tetanoz aşısı)

Aşılı Çocuk, Sağlıklı Çocuk

15

OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI AŞI UYGULAMASI-2

- Dörtlü Karma Aşı (DaBT-İPA): Ağır seyreden sıklıkla ölümlere sonuçlanan ve aşılanma oranlarının düştüğü ülkelerde salgınlara yol açan difteri (kuşpalazı), boğmaca, tetanoz ve çocuk felcine karşı,
- Erişkin Tipi Difteri-Tetanoz Aşısı (Td): Ağır seyreden sıklıkla ölümlere sonuçlanan difteri ve tetanoz hastalığına karşı,

Sağlık Aşıyoruz

16

OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI AŞI UYGULAMASI-3

- Kızamık, Kızamıkçık ve Kabakulak (KKK): Yakın tarihte dünya üzerinde salgınlar yapmış, ülkemizde de aşı öncesi dönemde çok sayıda ölüm ve sakatlıklara yol açmış, günümüzde aşılanma sayesinde nadir görülen kızamık hastalığı ile ciddi sonuçlara sebep olabilen kabakulak ve kızamıkçık hastalığına karşı uygulanmaktadır.

Aşılanna Her Çocuğun Haklıdır

17

OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI AŞI UYGULAMASI-4

- Bu aşılarından dörtlü karma aşı pekiştirme dozu olup bebeklik döneminde uygulanan aşıların sağladığı bağışıklığın güçlendirilmesi ve koruyuculuk süresinin uzatılması amacıyla uygulanmaktadır.
- KKK aşısı ise bağışıklığın istenilen düzeye gelmesi için gerekli olan 2. doz aşısıdır.

Aşılar Sadece Çocuklar İçin Değildir

18

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-1

- İlgili mevzuata göre,
 - Aşı uygulamalarından önce bilgilendirmenin mutlaka yazılı veya sözlü olarak yapılması zorunludur.
 - Onamın yazılı alınması zorunlu değildir.
 - Bireyin uygulamayı reddi halinde ise, uygulamanın reddine dair yazılı onam alınması zorunludur.

Aşıyla Hastalıkları Aşıyoruz

19

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-2

- Bu nedenle;
 - Aşı uygulamaları öncesinde; Okul Çağı Aşılanma Veli Bilgi Notu'nun velilere ulaştırılması gerekmektedir.
 - Çocuklarında aşılanmaya engel olabilecek bir durum varlığını ya da aşı uygulamasını reddettiğini bildiren velilerin olması durumunda, bu durumun siz sınıf öğretmenleri aracılığıyla aşı ekiplerine bildirilmesi sağlanmalıdır.

Aşılannın Önleyin, Koruyun

20

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-3

- Anasınıfında KKK (kızamık-kızamıkçık-kabakulak) aşısı uygulanmış olan çocuklara ilköğretim 1. sınıfta KKK aşısı uygulanmayacak, sadece DaBT-İPA aşısı uygulanacaktır. Ana sınıfında KKK aşısı uygulanmış çocukların, aşı günü aşı kartlarını yanlarında bulundurmaları gerekmektedir.
- Yine yakın bir zaman içinde herhangi bir nedenle okulda, hastanede veya Aile Sağlığı Merkezinde aşı uygulanan öğrenciler sorgulanmalı ve gelen aşı ekiplerine bildirilmelidir.

İki Damla Aşı Dökülmesin Gözyaşı

21

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-4

- Aşı uygulamaları Bakanlığımız tarafından aşıların üzerinde yer alan karekodlar aracılığı ile T.C. kimlik numaraları ile eşleştirilerek Aşı Takip Sistemi (ATS) adı verilen bir sistemle takip edilmektedir. Bu sistemle hangi çocuğa hangi aşının yapıldığı, kim tarafından uygulandığı, aşının hangi şartlarda saklandığı ve nakledildiği bilgileri veri tabanımıza kaydedilebilmektedir. Bu nedenle, internet erişimi olan, aşı uygulamasına uygun özelliklere sahip bir odanın düzenlenmesi sağlanmalıdır.
- Okul koşulları elverdiği düzeyde hijyen kurallarına uygun bir alan sağlık ekiplerine tahsis edilmelidir.

Aşıyla Hastalıkları Aşıyoruz

22

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-5

- Aşı gününde;
 - Uygulama öncesinde sınıf/rehber öğretmenler öğrencilerin yanında olmalıdır.
 - Özellikle ilköğretim 1. sınıf öğrencileri aşı uygulaması öncesi psikolojik olarak hazırlanmalıdır.
 - Velileri tarafından aşılana engel olabilecek bir durum varlığı beyan edilen çocuklar ile aşı uygulaması velisi tarafından reddettiği bildirilen öğrenciler diğer öğrencilerden ayrılmalıdır.

Aşılar Sadece Çocuklar İçin Değildir

23

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

AŞI UYGULAMASI ÖNCESİ BEKLENTİLER-6

- Aşı gününde;
 - Çocuğun, aşı uygulama gününde herhangi bir sebeple okulda bulunmaması durumunda, aile hekimliği birimine başvurarak aşılama sağlanmalıdır.
 - Aşılar güvenli ürünlerdir. Aşı yan etkilerinin çoğu hafif ve geçici yan etkilerdir. Aşılanan çocuklarda; hafif ateş, huzursuzluk, hafif bir döküntü, aşı uygulanan yerde kızarıklık, hassasiyet ve ağrı olabilir. Bu durumda aileye bilgi verilmeli ve kayıtlı oldukları aile hekimine başvurmaları sağlanmalıdır.

Aşılanma Her Çocuğun Hakkıdır

24

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

**YALNIZCA AŞI UYGULAYARAK HER YIL ÜLKEMİZDE
BİNLERCE BEBEK VE ÇOCUK ÖLÜMÜNÜ BİRLİKTE
ÖNLÜYÜRÜZ**

Aşılanın, Önleyin, Koruyun

25

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

**EMEĞİNİZ, DESTEĞİNİZ VE
YARDIMLARINIZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİZ**

Aşıyla Hastalıkları Aşıyoruz

26